19. november 2026 EM2026/429

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til EM 2027 at fremsætte forslag til de nødvendige regelændringer, således at personer, der bor i en offentlig udlejningsbolig og påbegynder en uddannelsesstøtteberettigende uddannelse, får mulighed for at blive boende i boligen under uddannelsen med en egenbetaling til huslejen, der som udgangspunkt svarer til den gældende husleje for en kollegiebolig under hensyntagen til husstandens størrelse. Ordningen skal ikke være betinget af den uddannelsessøgendes alder.
(Medlem af Inatsisartut Gerth Mikaelsen, Naleraq)

Indledningsvis vil vi fra Siumut takke medlem af Inatsisartut Gerth Mikaelsen, Naleraq, for at rejse et emne af stor betydning for samfundet.

Fra Siumut lægger vi vægt på, at borgerne gennem hele livet skal have mulighed for at uddanne sig og udvikle deres kompetencer, uanset alder, familiesituation og økonomiske forhold.

Det problem, der rejses, kræver en løsning. Gennem flere år har vi hørt om de høje boligudgifter for studerende, især her i Nuuk, og vi ved, at de lægger et betydeligt økonomisk pres på de studerende.

Når en borger, der allerede har egen bolig og måske har stiftet familie, beslutter sig for at tage en uddannelse, falder indkomsten som regel markant ved overgangen fra almindelig løn til uddannelsesstøtte. Udgifterne forbliver derimod de samme.

Det betyder, at nogle studerende er nødt til at arbejde meget ved siden af uddannelsen for at kunne betale huslejen og få hverdagsøkonomien til at hænge sammen. Vi hører også, at dette er en medvirkende årsag til, at nogle borgere afbryder deres uddannelse eller helt fravælger at begynde.

Det harmonerer ikke med vores politiske mål om, at flere borgere skal tage en uddannelse, og at behovet for at hente arbejdskraft udefra skal mindskes.

Fra Siumut kender vi også baggrunden for reglerne om boligsikring. For omkring 15 år siden drøftede Inatsisartut, at nogle borgere, der havde opført eget hus med offentlig støtte, udlejede værelser til studerende og dermed gennem boligsikringsordningen fik finansieret afdragene på deres hus.

Der var derfor gode grunde til at stramme reglerne dengang. Men det grundlag, der tilsyneladende lå bag stramningerne, er ikke længere tidssvarende. Fra Siumut mener vi, at tiden

er inde til at undersøge reglerne i lyset af, om de nu også begrænser borgernes muligheder for at uddanne sig.

Vi skal naturligvis fortsat forebygge misbrug af offentlige midler. Men regler, der skal forhindre misbrug, må ikke blive en hindring for uddannelse.

Fra Siumut finder vi det utilfredsstillende, at Naalakkersuisut henviser til, at studerende kan arbejde ved siden af studierne eller optage studielån, uden at fremlægge dokumentation for, at de gældende regler om boligsikring er tilstrækkelige.

Derfor ønsker vi, at det under udvalgsbehandlingen undersøges grundigt, hvordan reglerne om boligsikring eller uddannelsesstøtteordningen kan tilpasses, så økonomien ikke længere står i vejen for at tage en uddannelse.

En ordning skal naturligvis udformes økonomisk ansvarligt. Den må hverken påføre andre lejere en økonomisk merbelastning eller finansieres af midler, der er afsat til vedligeholdelse af boligerne.

Vi kan ikke på den ene side sige, at vi har brug for flere uddannede medarbejdere her i landet, og på den anden side fastholde regler, der kan stå i vejen for borgernes uddannelse. Vi er nødt til at fjerne de barrierer, vi selv har været med til at skabe.

På den baggrund kan vi fra Siumut ikke på nuværende tidspunkt støtte Naalakkersuisuts indstilling om at forkaste forslaget.

Uddannelse skal være en investering i vores fælles fremtid – og må ikke blive et privilegium for de få, der har god økonomi.

Med disse bemærkninger indstiller vi fra Siumut, at forslaget inden andenbehandlingen henvises til Inatsisartuts Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Tak.

Erik Jensen, Siumut